

Dnia 15 maja 2025 w Instytucie Katalizy i Fizykochemii Powierzchni odbyło się *II Sympozjum Krakowskiego Interdyscyplinarnego Centrum Naukowego "KrakInCeN"*, w których wzięło ponad 120 uczestników. W czasie sympozjum wygłoszonych zostało 12 referatów ilustrujących najważniejsze kierunki badań w poszczególnych jednostkach ze wskazaniem istniejących i przyszłych dróg współpracy międzyinstytucjonalnej. W konkursie wyłoniono logo Centrum.

Centrum jest strukturą poziomą, powstałą samorzutnie, bez ustawowych nakazów w celu poszerzenia współpracy pomiędzy jednostkami PAN znajdującymi się na terenie Krakowa. Za motto powstania Centrum można uznać słowa Izaaka Newtona: *ludzie budują za dużo murów, a za mało mostów*.

Trzonem Centrum było porozumienie z roku 2011 pomiędzy Instytutem Fizyki Jądrowej, Instytutem Farmakologii oraz Instytutem Katalizy i Fizykochemii Powierzchni podpisane przez ówczesnych dyrektorów profesorów: Marka Jeżabka, śp. Krzysztofa Wędzonego i Małgorzatę Witko. Błyskawicznego do struktury dołączyło Centrum Onkologii Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie Oddział w Krakowie oraz Instytut Botaniki, a Centrum przyjęło nazwę Interdyscyplinarne Centrum Nauk Fizycznych, Chemicznych, Medycznych i Biologicznych – ICNFCMB).

Obecnie skład Centrum wchodzi 11 jednostek i jedna z poza tej grupy, a z racji poszerzenia tematyki Centrum przyjęło nazwę Krakowskiego Interdyscyplinarnego Centrum Naukowego "KrakInCeN. Obecni członkowie Centrum (z datami przystąpienia) to: Instytut Farmakologii im. Jerzego Maja PAN, Instytut Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego PAN, Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera PAN, Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy Oddział w Krakowie, Instytut Botaniki im. Władysława Szafera PAN (od 12 października 2016 r.), Instytut Metalurgii i Inżynierii Materiałowej im. Aleksandra Krupkowskiego PAN (od 30 października 2024 r.), Instytut Fizjologii Roślin PAN (od 16 maja 2025 r.), Instytut Języka Polskiego PAN (od 16 maja 2025 r.), Instytut Mechaniki Górotworu PAN (od 16 maja 2025 r.), Instytut Ochrony Przyrody PAN (od 16 maja 2025 r.), Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN (od 16 maja 2025 r.), Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN (od 6 października 2025 r.).

Trafną metaforą współpracy pomiędzy instytutami obok cytowanych słów Newtona wskazał w swoim referacie prof. Wojciech Kwiatkowski (IFJ) przywołując most, jako istotny łącznik przeszłości z teraźniejszością i teraźniejszości z przyszłością. Mosty nie tylko pozwalają na bezpośrednią komunikację umożliwiając przejście na wymagany brzeg, ale również często skracają wielokrotnie czas przeprawy. Inspirują artystów przyciągając wzrok, przekraczając je znajdujemy czas na chwilę refleksu nad otaczającą naturą. Są długie lub krótsze, całkiem proste lub o konstrukcjach coraz bardziej złożonych, wieloprzęsłowych i wielopoziomowych. Istotna jest integracja różnych form ich funkcji, w tym transportu (wymiany)

Wykazana w referatach współpraca pomiędzy jednostkami należącymi do różnych dziedzin naukowych (nauki humanistyczne, inżynierijno-techniczne, nauki medyczne i nauki o zdrowiu, nauki rolniczych, społecznych, nauk ścisłych i przyrodniczych, czy sztuki) znajduje się oczywiście na różnym etapie, z zaangażowaniem rozmaitych sił i środków. Ważna jest chęć i perspektywa współdziałania, dzielenie się pomysłami i aparaturą, wspólne interdyscyplinarne granty, a także wszechstronne nauczanie i kształcenie młodzieży.

Małgorzata Witko

